

Universitätsbibliothek Wuppertal

Lukianu Hapanta

Lucianus <Samosatensis>

Basileæ, [1619]

Cronosolon

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1433)

Erasmo Roterodamo interprete.

Α Αλιχ Κρο-
 νοσολων, ἰ-
 ρις κη πεφ-
 τυς τῷ Κρόνῳ,
 κη νομοθέτης τῶν ἀμφὶ τῷ
 ἰορτῶν ἂ μὲν τῶν πεφύλας
 κη ποίησιν, αὐτοῖς ἰκάνοις
 ἰπιμψα, ἀπο βιβλίου ἰγ-
 θράψας, κη ἰὸ οἶδ' ὅτι ἰμ-
 μῆσει ἰκάνοι τοῖς νόμοις,
 ἢ αὐτῶν ἰνοχοῖ ἰσονται τοῖς
 ἰπιμψοῖς, ἂ κατὰ τῶν ἀ-
 παθῶν μὲν ἀλα ὡσεὶαι ἰ-
 μῆς ἂ, ὡ πῶσιοι, ὄρῶν, ὄπως
 μὴ παρὰ νομῆσιν, μὴ πα-
 ραβῶν τῶν ἂ τῶν πε-
 σιμῶν ὡς ὅτις ἂν ὄτω
 μὴ ποίησιν, ἰτω οὐτ' ὄ, οὐκ
 ἰμοῦ νομοθετῆ ἀμῆδῶν,
 ἀμ' ἂς τῶν Κρόνον αὐτῶν,
 ὄς με πεσῶν νομοθετῆσῶν
 ἂς τῶ ἰορτῶν, ὄκ οὐαρ ἰπι-
 σῶν, ἀμὰ πεφύλα ἰρηγορό-
 τι ἰναρῆς συγγῶν ὄ. τῷ
 ἂ οὐ πῶσις, οὐδ' ἀχμῶ
 πῶσις,

Aec^a ait Cro-
 nosolon sacrē
 ficus, & idem
 vates Saturni,
 earumque legum conditor,
 quæ quidem ad festum per-
 tinent. Quid pauperes fa-
 cere oporteat, id alio mis-
 so libro illis ipsis præscri-
 psi. Neque dubito quin eas
 leges feruent, alioqui ob-
 noxi futuri pœnis, quæ
 grauisimæ decreta sunt in
 eos, qui minus paruerint.
 Vos autem diuites, vide-
 te ne hæc mandata præ-
 tergrediamini, neque ne-
 gligatis. Nam si quis se-
 cūs fecerit, is sciat se non
 me neglecturum legisla-
 torum, sed ipsum potius Sa-
 turnum, qui me condendis
 festi sui legibus delegit,
 haud ille quidem ^b in soma-
 nis visus, sed nuper cum vis-
 gilante palam congressus.
 Erat autem neque compedibus ^c vincētis, neque situ oblitus,
 e qualem

πλῆρες, οἷον αὐτὸν οἱ ζαγρο-
 ροί, παρὰ τὴν ῥύτων ποιη-
 τῶν παραδειξάμενοι ἰτιδέε-
 κνωται, ἀπὸ τῶν ἡν ἄρπλω
 ἔχει πάντων τεθηγμένω, τὰ δ'
 ἅμα φουβρός τε λῶ καὶ καρ-
 πιδός, καὶ βασιτικῶς ἐνε-
 κλάσσο, μορφῶν μὲν τοιός
 ἄ ὑφ' ἑμοῖα δ' ἔπει, πάντων
 ἐκείσια, καὶ τὰ ἅτα προσι-
 σθηδαι ὑμῖν ἄξια. ἰδῶν γάρ
 με σκυθρωπὸν ἐπὶ συννοίας
 βαλίσσοντα, ὥσπερ εἰκὸς λῶ
 ἔιδον, ἔγνω αὐτίκα τῶ ἀ-
 τῆν τῆς λύπης, ἥτις ἐστὶ μοι,
 καὶ ὅς τῶ πρῶτα μ' ἀνοχηρά-
 ροιμι, ἢ κατὰ τῶν ἄρα μω-
 ρηγιῶν καὶ ἡν ἑρῶ, καὶ
 ἐκείσων πόνος, καὶ ἐρύσσοι
 καὶ χιῶν, ἔγδ' ἄκῆισα ἐπε-
 κτάμεν πῆς αὐτοῦ. ἀπὸ ὅτι
 καὶ τῆς ἰορτῆς πάντων πηλοσι-
 σίσης, ἑώροον τὸς μὲν ἄδους
 παρασηνασομένους, ὅπως
 ἕσσοι, ὠωχύσαντα, ἐ-
 κμῶν δ' ἢ πάντων ἰορτάσις
 καὶ ἕντα, καὶ δὴ προσελθῶν
 ἐπιδοῦν, καὶ τὸ ὠτός με λαβὸ.
 ἡν ὅ, καὶ σφασίας, ὥσπερ
 μοι

ἡν^k ἀ τέρῳ accedens, aure^q prehensa, ac vellicata (nā hac
 specie

^c qualem eum pictores fini-
 gūt, exemplar^d à deliris poë-
 tis mutuati, verum^e faciem
 quidem tenebat præcutam,
^f ceterà verò et hilaris erat,
 ὅ validus, regio^q appara-
 tu. Atque hac quidem specie
 mihi visus est. Ceterum quæ
 locutus est, planè diuina
 sunt, ὅ in his hac digna
 quæ vobis priùs exponam.
 Nam ubi me vidit ἢ animo
 maestum inambulantem, mox
 intellexit, quippe deus, quæ
 nam esset molestia causa,
 videlicet grauter me ferre
 paupertatem, vi qui nōⁱ pro-
 temporis ratione vnicam ve-
 stem haberem, cū iam es-
 set gelu, nullusque flaret
 Boreas, glacies ac nix, ad-
 uersus quæ ego minimè com-
 munitus eram. Multò ma-
 gis autem, quòd cū festum
 instaret iam proximè, reli-
 quos vidcrem apparantes
 quæ ad victimas, quæ^q ad
 conuiuia requirebantur, mi-
 hi verò ipsi res non admo-
 dum ad festū instructas esse.

μοι πῶσθ' ἀξίον ἄσθι τι ταῦ-
 τα, ἔφη, ὃ Κρονοςόλων, ἀνίω-
 μύνα ἰοικας; ἢ ἦ ἀξίον, ἔ-
 φλω, ὃ Διόσπολα, ὅταν λατας
 εἰσὶν μὴ καὶ μαρὸς ἀνθρώ-
 πος, ὑπερπλοῦντας, καὶ μόνους
 πρὸ ἄλλων ὄρω, αὐτὸς δὲ καὶ
 ἄλλοι συχοὶ τῶν περιουσι-
 μύων, ἀπείρα καὶ ἀμηχανία
 σώουμην; ἀπ' ἐδ' σὺ, ὃ Δι-
 σπολα, θέλεις παύσαι ταῦτα,
 καὶ μετακοσμήσαι πῶς τὸ ἐ-
 σόμοιρον. τὰ μὲν ἄλλα, ἔφη,
 ἐράδιον ἀπάλλειν, ὅποσα ἐκ
 Κλωθῆς, καὶ τῶν ἄλλων μοι-
 ρῶν πάσχει. ἀλλ' ἴδ' ἐστὶ τῆς ἰορ-
 τῆς, ἐπινοοῦσθε μοι ἡμῖν τιδὲ
 περιάρη ἢ ἐπινοοῦσθε ἡδὲ
 ἔσο. ἴθι, ὃ Κρονοςόλων, καὶ
 χράψου μοι νόμους τινὰς, ἃ
 καὶ πράττειν ἐν τῇ ἰορτῇ, ὡς μὴ
 ἕαθ' αὐτὸς οἱ πλοῖοι ἰορτά-
 ζοισιν, ἡοιωνοῖσιν δὲ ἡμῖν τῶν
 ἀγαθῶν. ἀπ' ἐκ οἴδα, ἔφλω.
 ἐγὼ δ' ἴδ' ὅς, διδλάξομαι σὶ κἄ-
 τα ἀρξώμην ὃ ἐδιδάσκεις.
 ἄτα ἰπερὶ τῶν παλαιῶν
 μιλῶ,

quam, leges conscribere. Quin ego, inquit, docebo te. Moxq̄
 ingressus, ordine me docuit.

specie sese mihi consuevit ostendere.) Quid istud sibi vult (inquit) Cronosolon? videre mihi sollicitus. An non equum, inquam, here, cum
 1 impios ac scelestos homines opibus superfluere, & sololos delicijs frui videam, ipse verò, mecumq̄ complures alij docti, cum inopia, summaq̄ rerum penuria vitam degimus? Ne tu quidem, here, curas his rebus sinem imponere, & ad equalitatem reuocare. Tum ille: Cetera quidem, inquit, haud facile fuerit inuocare, quæ vobis m̄ à Clotho reliquisque Parcis accidunt: porrò pauupertatis malum vobis corrigam, quatenus ad festum atimet. Sit autem hæc corrigendi ratio. Abi Cronosolon, ac mihi leges aliquot conscribito, ostendens quid obseruandum sit in festo, vi ne diuites inter se festum celebrent, sed vobis sua bona impertiant. At non noui, in-

ciffem:

μέλω, καὶ ἐπὶ αὐτοῖς, ἔφη, ὅτι
 λέω μὴ τὸς ποιῶσι, μολίτω ἐξ
 γὰρ τὴν ἄρπυιαν ταύτην ὀξείαν
 περιφέρω ἢ γυλοῖ. Ὁ ἄνθρωπος
 τὸν ἡνωτῆρα ἐκβόλιαν πε-
 ποιηκὼς, τὸν Οὐρανὸν τὸς θε-
 πλοῖς μὴ ἐννοχίζων, ὁπόσω
 ἄν πρᾶνομίωσιν, ὡς ἀγέ-
 ροισιν τῆ μητρὶ σὺν αὐτοῖς καὶ
 ἐνυβόλοισι, βάκκοιο γυόμι-
 νοι. ταῦτα ἠπέλοσεν, ὡς κα-
 πῶς ἔχα ἡμῖν μὴ παραβαί-
 νειν τὸς θεομοῦς. Νόμοι πρῶ-
 τῶι Μυθεῖσθαι μυθεῖν. μῦθε ἀγο-
 ρῶν μὴ τῆ ἰδιον προήδην
 τὸς ἑορτῆ, ἢ ὅτε ἴς παιδιάν
 καὶ τρυφλὴν καὶ θυμυθίαν, ὁ-
 ψοπειοὶ μόνου, ἢ πεμμάσθη
 γοῖ, ἐν γοῖ ἴσθω. ἰδοτιμία
 πᾶσιν ἴσθω, ἢ δόλοισι καὶ ἐλ-
 θῆροισι, ἢ ψήγῃσι καὶ πλοῖοισι.
 ὁργίζωθαι, ἢ ἀγανακτῆν, ἢ ἀ-
 πλῆθῆν, μυθεῖν ἰξῆσθω λογι-
 μὸς πρὸ τῶν ἐπιμυθεῖσθω
 Κρονίοις λαμβάνειν, μυθεῖ-
 ὠ ἰξῆσθω. μυθεῖν τὸν ἄρπυ-
 ρον ἢ τὴν ἰωθῆρα ἰξεταιῖτω,
 μυθεῖ ἀναγράφω ἰν τῆ ἑορ-
 τῆ, μυθεῖ γυμνασίω Κρονίοις,
 μυθεῖ

pendito, neve inscribito solennitatis tempore. Ne quis exer-

o o o ceatur,

cissim: Et illud, inquit, illis
 dicito, nisi seruarint hæc,
 tum ego profectò sine cau-
 sa falcem hanc acutam cir-
 cumfero. Alioqui ridiculus
 sim, si cumⁿ patrem Cælum
 execuerim, non item castrâ-
 ro diuites istos, quicunque
 leges meas violauerint, ° vt
 iam cuirati, Cybeli matri se-
 se adiungant cum tibys ac
 cymbalis. Hæc ille minaba-
 tur. Quare rectè facietis,
 si leges non prætergredia-
 min. P Lex prima: ne quis
 quid intra festi tempus agi-
 to, neque publicum, neque
 priuatum, ¶ nisi quæ ad lus-
 sum, ad voluptatem, animiq;
 oblectationem pertinebunt.
 Obsoniorum & bellario-
 rum artifices soli in opere
 sunt. Aequalitas omnibus
 esto, seruis, liberis, paupe-
 ribus, diuitibus. Irasci, in-
 dignari, minarive ne cui lia-
 ceat. Rationem exigere ab
 ijs qui res curant Saturnali-
 tias, ne id quidê fas esto, Ne
 quis argentum vestimve ex-

μηδὲ λόγους ἀσκήσῃ ἐπιθέσκει
 νόθα, πλὴν ἢ τινὸς ἀσέβοι
 καὶ φαίδροι, σκόμμα καὶ ποικί
 διὰρμίφαινοντες. Νόμοι
 δότῃσι. Πρὸ ποσοῦ τῆς
 ἰορτῆς οἱ πολλοὶ γραφόν-
 των μὲν ἐς πινάκιον ἰκαστε
 τῶν φίλων τῶνομα. ἔχόν-
 των δὲ καὶ ἀρχαίων ἕξιμον,
 ἕξον τῶν κατ' ἕτ' ἰσοπέ-
 των, τὸ δὲ καὶ καὶ ἰσοπέ-
 τῆς ἕσσι τὴν πρὸ βίβλιν. καὶ
 ἕσσι παρὰ τῆς κατ' αὐτὸς
 κατὰ σκευῆν, καὶ τῶν ἀρχαίων
 ἐκ ὀλίγα ταῦτα μὲν πρόχειρα
 ἔσω. τῆ δὲ πρὸς τῆς ἰορτῆς, καὶ
 θάρατοι μὲν τι πεφίεθω,
 καὶ καὶ αὐτῶν ἐξελανέθω ἐκ
 τ' οὐκίας μικρολογία καὶ φηρ-
 γυεῖα καὶ φηρὸς δία, καὶ ἕξ
 τοιαῦτα ἄλλα σὺνοικα τοῖς
 πλείστοις αὐτ' ἐπὶ δ' ἀρξὶ καθά-
 ρα τὴν οὐκίαν ἐξήσωνται,
 θνόντων Διὶ πατρὸς δότῃ, καὶ ἑρ-
 μῆ δότῃ, καὶ Ἀπόλωνι μετὰ
 νοδῶρα. ἔτα σφί δὲ καὶ δό-
 ψια, ἀναγινωσκέθω καὶ σφί
 οἱ τὸ φηρὸν ἐκείνο πινάκιον.
 κατὰ

ceatur, néve literis operam
 dato, aut recitato, nisi si qua
 sine urbana lepidâq, quæ di-
 cacitatem respiciant ac ior-
 cum. † Lex secunda: Mul-
 tō ante festum diuites singu-
 lorum amicorum nomina in
 tabella scribunt. Porro pe-
 cuniam paratam habentō
 ad decimam partem annuo-
 rum fructuum. Prætered
 quicquid illis superest ves-
 stium, & quicquid est cul-
 tus pinguioris, quàm vi i-
 psic conueniat. Ad hæc ar-
 genteorum vin non mo-
 dicam. Atque hæc quidem
 in promptu sunt. Cæterum
 ante solennitatem † porcel-
 lus circumagitor, atq ex æ-
 dibus eieciuntor sordes, aua-
 ritia & quæstus, & si quæ
 id genus alia sunt plerisque
 diuitum, domestica. Deinde
 ubi domum perpurgârint,
 tum rem diuinam faciunt
 Ioui diuitiarum largitori, ac
 Mercurio munifico, atq As-
 pollini magna donanti. De-
 inde circa vesperam tabu-

lam illam amicorum nomina tenentem relegunt. Distri-
 butis

ἡ δὲ ἀνάμνησις δὲ αὐτοῖς κατ'
 ἀξίαν ἰκασθῶ, πρὶν ἄλιον διδ-
 νόν, περιπόνησαν τοῖς φίλοις.
 οἱ δὲ ἀποκομίζοντες, μὴ πλείους
 πρὶν ἢ τετραγώνων, οἱ πρὸς τὰ
 τοῖς τῶν οἰκτετῶν, ἢ δὴ προεβί-
 ται. ἔγραψάδω δὲ ἐς γραμι-
 μάτιον ὃ, τι τὸ περιπόνησον,
 καὶ ὅσον, ὅς μὴ ἀμαφότοι ὄ-
 νησιν τοῖς ἀποκομίζον-
 τας, αὐτοῖς δὲ οἱ οἰκτετα, μίαν
 ἑκάστην ἑκάστου πρὸς τὸν ἀπο-
 κομίζοντα, ἀποδοῦναι δὲ
 μὴ δὲ πλείων. τοῖς περιπόνη-
 μένοις δὲ ἀνάμνησις πάντων πρὸς
 αὐτῶν ἀξίον ἢ ἀμοιβῆς
 ἔσται. τὰ ἐπὶ τοῖς ἀποκομίζον-
 τας, ὡς περιπόνησαν καὶ ὅτι
 γινῆσθαι. ἵπαρχος δὲ μυθῶν
 μὴ δὲ περιπόνησαν, μὴ δὲ
 ἑκάστην τὰ περιπόνησαν. πρὸς
 οἱ ὅτι πλείων μὴ δὲ περιπόνη-
 τὸ, μὴ δὲ ἐπάτω Κρονίῳ ὃ
 πλείων ἢ ἰσοτιμῶν τῶν ἄς τὸ
 περιπόνησαν πρὸς ἀποδοῦναι
 ἀποδοῦναι μὴ δὲ, μὴ δὲ πρὸς
 αὐτῶν ἑκάστη ἐπὶ τῷ ἀποδοῦναι
 ὅτι πρὸς

butis autem pro cuiusque di-
 gnitate muneribus, ante So-
 lus occasum amicis mittun-
 to. Porro qui deserant, ne
 plures, tribus quatuorve fun-
 to, atque hi certissima ex fa-
 mulis fide; iamq; natu gran-
 det. Asscribatur autem in li-
 teris & quid mittatur, &
 quantum, ut ne virique su-
 specios habere possint eod
 qui perferunt. Atque ipsi mi-
 nistri unico quiq; calice
 epoto, domum recurrunt;
 neq; praeterea quicquam ab
 eis postulanto. Doctis os-
 tima dupla mittuntor. Nam
 hos æquum est & geminam
 accipere portionem. De mu-
 neribus quammo destissima
 simul & quam paucissima
 verba fiunt, neque gratie
 quicquam in literis quisq;
 quam asseribito, nec odio-
 se laudato quæ mittuntur.
 Diviti diues ne quid mitti-
 to. Neque locuples Saturna-
 libus æquali forte quempiam
 conuiuio accipio. Ne quid
 eorum quæ in hoc deprompta fuerint ut mittantur, seruan-
 to. Neve cui muneris paruitentia subito. Quod si quis anno

πέρυσιν ἀπλημῶν. Ἄντὸ
 ἄμοιρ. Ὁ ἡλίσι, ἀπλάμβα=
 νίτω ἡκίνα ἀγλυόντων δ
 οὐ πλάσιοι ἢ χίλια πέρ τ
 λαμ τῶν πρῶτων, ἢ τὸ ἐνοί=
 κιον, οἱ πέντε ἄν κή τῶ ὀφέ=
 λοντος, καταδάκην μὴ ἔχω=
 σι. κή ὄλωε, πῶ ποτὲ μέλι=
 τω αὐτοῖς ἀδέραι, ὅ τε μοδίζ=
 σε δλοῖται. ἀπῆσω δὲ κή τῶν
 λαμβανόντων μεμψιμοιγία,
 κή τὸ πριμφθερ, ὅποσον ἄν ἢ,
 μέγα δλοκέτω. οἶνε ἀμφο=
 ρύς, ἢ καγῶς ὄρνις παχῆα,
 Κρονίων δλωρον μὴ δλοκέτω.
 μηδὲ τὰς Κρονικὰς δλωρὰς
 ἀγῆλαστα φέρτω. ἀντι=
 πριμπίτω ὃ πρῶτος ὄπλοσῶ.
 ὃ ἢ πριμπίλωμένος βιβλίον τ
 παλαιῶν, ἢ τι ὑψημον κή
 συμποτικὸν ἢ, ἢ αὐτῶ σὺγ=
 γραμμα, ὅποσον ἄν δλωγ=
 ται. κή τῶ λαμβανέτω ὃ
 πλάσι. Ὁ πᾶν φαιρῶ ὄ
 πλοσῶπα, κή παδῶν ἀναγι=
 γνωσκέτω ὑθῆς. ἢ δ ἀπό=
 θηται, ἢ ἀπῆρῆψη, ἴσω τῆ τῆς
 ἀρῶης ἀπαλῆ ἔνοχ. Ὁ ἄν,
 δὴν ἡλιρῆς vultu accipito, acceperum protinus perlegi=

superiore peregrè fuit, eaq̄
 causa numerum expers fuit,
 & illa accipito. Quinetiam
 pro tenuibus amicis aes alie=

num diuites soluunt: atque
 etiam conductarum ædium
 precium, si qui foris & hoc
 debent, neque sunt soluend=

do. In summa verò, multo
 ante illud illis esto curæ, ut
 cognoscant qua re maximè
 his sit opus. Rursum qui ac=

cipium, ne demisit donis
 ut exiguis quereuntor: &
 quicquid mittetur, quale=

cunque fuerit, id magni du=
 cunto. Vni cadus, aut le=

pus, aut pinguis auis, inter
 munera Saturnalia ne ha=

bentor. Neve Saturnalia do=
 na in risum vertunto. Re=

mittito vicissim diuiti pau=
 per: si doctus est, aut si quid
 aliquem veterem, aut si quid
 ipse conscripsit, quod faul=

sit ominis, & conuiujs acco=
 modum, qualecunque potue=

rit: atq̄ id diues leto admo=
 dum hilarit̄q̄ vultu accipito, acceperum protinus perlegi=

to. Quod si recusarit, reieceritve, sciat sese ijs quæ de fal=
 ce minatus sum, obnoxium esse, etiam si miserit quicquid
 alioqui

ἡδὲν ἐπιψὺ ὄθ' ἰχθῦν. οἱ δὲ
 ἄλλοι, οἱ μὲν σφάντες, οἱ δὲ λι-
 βανῶν ἢ χόνδρος ἐπιπύτων.
 ἢ δὲ πίνης ἰσθῆτα, ἢ ἄρρυ-
 ρον, ἢ χρυσόν, παρὰ τὴν δὲ
 ναμῖν, ἐπιψὺ πλεονάζον τὸ μὲν
 τιμωθέν ἐπὶ δημοσίον, καὶ λα-
 τραπετήν ἐμβαλίδω ἐς τὴν
 σαυρόν τὸ Κρόνον. ὁ δὲ πίνης,
 ἐς τὴν ὑπερώϊον πληγὰς πα-
 ρὰ τὴν πλεονάζον λαμβανέτω, τῶν
 νοσθητῶν ἐς τὰς χεῖρας, οὐκ
 ἰδιωτῶν δημοσίων καὶ πλε-
 τύνοντα. Νόμοι συμποτικοί.
 Λοιδεῖα μὲν, ὅποταρ τὸ σο-
 χῶν ἐξοποιῶν ἢ. τὰ δὲ πῶς ἢ
 λοτροῦ, κάρνα καὶ πρῶσι ἐ-
 σωθῶν. κατανέδω ὅπου ἄρ-
 τυχοὶ ἐκασθῶ. ἀξίωμα ἢ
 γῆθῶ, ἢ πλεῖστῶ ὀλίγορ σω-
 τιλάτω ἐς πενομίω. οἶνον
 ἢ αὐτὸ πίνων ἅπαντας μὲν
 ἐς τὴν πρόφασιν τῶν πλεονάζον, ἢ
 τομάχῳ ἢ λιφαιῶν ὀδύνη, ὡς
 μόνον δι' αὐτὴν πίνων τοῦ
 λιφαιῶν. μοῖρα λιφαιῶν, καὶ ἰ-
 σον ἅπαντα. οἱ δὲ ἀνομοὶ πῶς
 ἄλλοι μὲν μὲν μὲν ἀλλὰ μὲν
 δὲ

alioqui mittendum erat. Por-
 rō reliqui, coronas alij, alij
 thuris fistula minuunt.

Quòd si pauper aut vestem,
 aut argentum, aut aurum
 supra facultatem diuiti mi-
 serit, id quidem quod mis-
 sum fuerit, publicum esto,
 conflatumq; in Saturni the-
 saurum inferior: ipse verò
 pauper postredie plagas à di-
 uite, manibus ferulæ sup-
 positus accipito, non paucio-
 res quinquaginta suprâ du-
 centas. ^u Leges conuiuales:
 Lauandum est ubi linea sex
 erit pedum. Ante lauan-
 dum, nucibus ac talis lusu-
 tandum. Ubicumque casus
 cuique locum dederit, ibi
 accumbito. Dignitas, aut
 genus, aut diuitiæ, parū mo-
 menti habentio vt prius ali-
 cui ministretur. Eodem de
 vino omnes bibunto, neque
 profit diuiti si causetur vel
 stomachi vel capitis dolorē,
 vt ideo x bibat de meliore.
 Carnium omnibus æqua por-
 tio. Ministri ne cui quid fa-
 more danto, neque contantior, neque præmittuntio, donec
 Ooo 3 ipse

καὶ οἱ εἰσοδοῦν αὐτοῦ. τὸς νό-
 μους τῶν ἑκατοῦ τῶν πλου-
 σίων ἕγραψαντα ἐς χαλκῶν
 στήλην, ἕκαστον ἐμισαυτάτω θ'
 κούβη, καὶ ἀναγινώσκον, καὶ
 ἡ δὲ γὰρ δὲ, ὅτι ἐστ' αὐτῶν ἡ
 στήλη μνήμη, ὅτι λιμὸς ὅτι λοι-
 μὸς, ὅτι πυρκαϊά, ὅτι ἀπὸ χα-
 λκῶν ἐκείν' ἔσονται ἐς πᾶσι οἱ
 κίον αὐτοῦ. ἢ λέγοντες (ὅτι
 μὴ γένοιτο, καθαρὸς δὲ) ἀπὸ
 παλαιῶν, οἷα πέδονται.

abominanda sunt quæ illis tum eueniura.

ipso ministratio. Leges has-
 ce singuli diuites, atæ col-
 lumnæ inscriptas, in aula me-
 ditullio habent, ac legun-
 to. Atque id quidem sciendū
 est, quoad ea columna ma-
 nebit, neque fameli, neque pe-
 silentia, neque incendium,
 neque quisquam alioqui mo-
 lestum, in illorū domum sus-
 bibit. Quod si quando (id
 quod dij prohibeant) tolla-

GILBERTI COGNATI
 ANNOTATIONES.

a HAEC ait.] Prefatio in leges, qua auctoritatem illis pa-
 rat. b Non in somnis visus.] Plato libr. 7 de legibus καὶ θ'
 ἔπειτα: id est, per somnium, siue in somnis. In somnis enim nos
 vidisse ea proverbio dicimus, quorum ambiguum quandam ac
 tenuem, penèque euandam memoriam aut intelligentiam obtri-
 nemus. c Qualem eum pictores fingunt.] Liberum en-
 nim est poëtis & pictoribus impurè, quicquid velint fingere.
 Lucianus noster in dialogo τῶν περὶ τῶν ἐκόνων. Atqui vetus hoc
 dictum est, liberos esse poëtis ac pictores. Idem in Demosth.
 encomio: Poëticum genus liberum dicit. Biphilus apud Ashe-
 vum lib. 6. de Poëtis:

— quibus licet

Et facere solis quidlibet atque dicere.

Ad quod alludit Horatius cum ait:

— pictoribus atq; poëtis

Quidlibet audendi semper fuit æqua potestas.

Est autem plurimum cognationis inter poëticam & picturam. Hinc est quod Simonides, auctore Plutarcho libr. *Αἴς δ' ἄ τ' οὐ πῖον* picturam tacitam poësim appellat. Poësim autem loquentem picturam, Proinde Horat. de Arte poëtica:

Vt pictura, poësis erit. d. A' deliris poëtis.] Politanus: — iufanis mos est dare verba poëtis. e. Falcem tenebat.] Cum falce pingitur: quoniam tempus omnia meret execrari: & aufert. Proinde falcifer cognominatus à poëtis. f. Cætera & hilaris.] Interpretes figuratam Latinam locutionē observavit. Cic. de nat. Deor. Non solum enim Poëta suavis, verum etiam cætera doctus, sapiensq; traditur. Martialis:

Visceribus bonus est, cætera vile sapit. i. quantum ad cætera. Hanc in nostris adagij habemus. g. Animo mestum.] *ἡ γὰρ ψυχή* mentis tristitia est, dolor cordis, molestia. h. Quippe deus.] Sidon. Qua devotione placatus inspektor peccatorum Deus. i. Pro temporis ratione.] Hyemis, k. A' tergo aure prehensa, ac vellicata.] Consecrata enim auris est Memoriae. Hinc illud apud Plin. Est in aure ima memoriae locus, quem tangentes atieslamur. Igitur veteres aurem vellere dicebant pro admonere, à priusco ritu sumpta locutio. Virgil. in Sileno:

Cum canerem reges, & prælia, Cynthius aurem
Vellis, & admonuit pastorem, Tityre pingues
Pascere oportet, oves, diductum dicere carmen.
Quod imitatus Calphurn. in Bucolicis:

— vellit nam sapius aurem

Invida paupertas, & dicit vilis cura.

l. Impios opibus superfluere.] Cæcus enim & claudus, interdum contrā oculatus & celer Pluscus divitiarum deus fingitur. Cum enim ad impios ac sceleratos homines mittitur, celerimus est & cæcus: cum verò ad bonos, sanè claudus. m. A' Clotho reliquisq; Parcis.] Parce à Latinis dicuntur *ἡ γὰρ τὸν ἀντίθετον* i. per contrarium, quòd nemini parcans, Græci *πείρα* à dividendo & distribuendo unicusq; sua, dictas arbitrantur. Clotho contrahit omnia, Lachesis fatum sortitur, Atropos inuertibilis & incommutabilis est. Hinc & à Græcis *ἀντρέχοντες* i. inconuertibiles dicuntur, n. Patrem Coelum
execue.

Execuerim,] Saturnium aiunt abscidisse Cæli patris pudenda, quibus in mare deiectis Venerem procreatam, quæ à spuma Aphrodite nomen accepit. o Utiam euirati, Cybeli.] Cybele, quæ & Rhea Deorum mater, alijsq; multis nominibus vocabatur, sacerdotes castratos, qui Galli dicebantur, habebat, Lucretius illis tympana & cymbala adhibet. De his cum satis superque pluribus alijs in locis, deq; omni Cybelis ceremoniarum ritu annosarim, non est cur hoc loco plura repetam. p Lex prima.] De ritu & modo parandi festa, quidque ipsis diebus precipue agendum, q Nisi quæ ad lulum & voluptatem.] In Prometheus seu Caucaſo: Si tollamus, inquit Prometheus, è conuiujs lepores illos, risum & subdolas captiones, quid oro, præter temulentiam, edacitatem, & silentium fiet reliquæ Lex secunda.] De excipiendis & tractandis pauperibus, di que muneribus mittendis. s Porcellos.] Olim publicè lustrabantur domus, procello circumactò. z Geminam accipere.] Milites diuicijs nuncupati, dupla stipendia merent. Idem Lutatius: ἐπιμαχὸν ἐπέχεας, πῶχα διυσιῶνς ὄν. u Leges coniuuales.] De modo & ratione conuiuiorum, siue quibus rebus in conuiujs studendum sit. x Bibat de meliore.] Fortè legendum ἐπιπῶρ, vt veris Erasmus: alioqui si leges ἐπιπῶρτες, sensus erit, priusq; bibat diues. y Pocillator.] πινυρὸς Pincerna, à poculis, à cyathis, cuius officium est, vt in conuiuio vinum misceat. Nec multò pōt, in epist. 1. præmonendur pincernæ, ne contentur donec vnusquisque nostram septies poscat bibere, sed semel iussi protinus infundant, & ingentem calicem impletum tradant, æquæ atque ipsi domino vsque vinum & idem vinum coniuuis sit omnibus. Puerum enim ad cyathum habebant, qui quot petebant cyathos vini, admetiebatur, in poculumq; fundebant. Sic & Græci, cyathos sibi nomine cerium misceri petebant, quos charos habebant. z Adhibeat modus.] Modus in omnibus rebus obseruandus. Xenophon: Ἐν ἅπασιν τοῖς πράγμασι μὴ ὑπερβαίνειν. i. modum sequens nunquam errabis. Pindarus Nemeorum hymno 10. ἐν ἅπασιν ἀνδρῶν βαρῦς ἀπὸ πῶτος. i. modum in rebus excedere, auditoribus graue est. Vide Erasmi nostri proverbium: Ne magna loquaris.